



VESIENSUOJELU MAATALOUESSA

Pellon kasvipeitteisyys ravinteiden sidonnassa

Kerääjäkasvit keräävät maasta mineraalityppeä ja estävät sen huuhtoutumista vesistöihin. Niitä voidaan kylvää joko aluskasviksi tai aikaisin korjattavan satokasvin jälkeen peitekasviksi.

Aluskasvit kasvavat yhdessä satokasvin kanssa. Ne jätetään peltoon kasvamaan myös sadonkorjuun jälkeen. Aluskasveina voidaan käyttää esimerkiksi apilaa, nurmia, heinälajeja ja näiden seoskasvustoja.

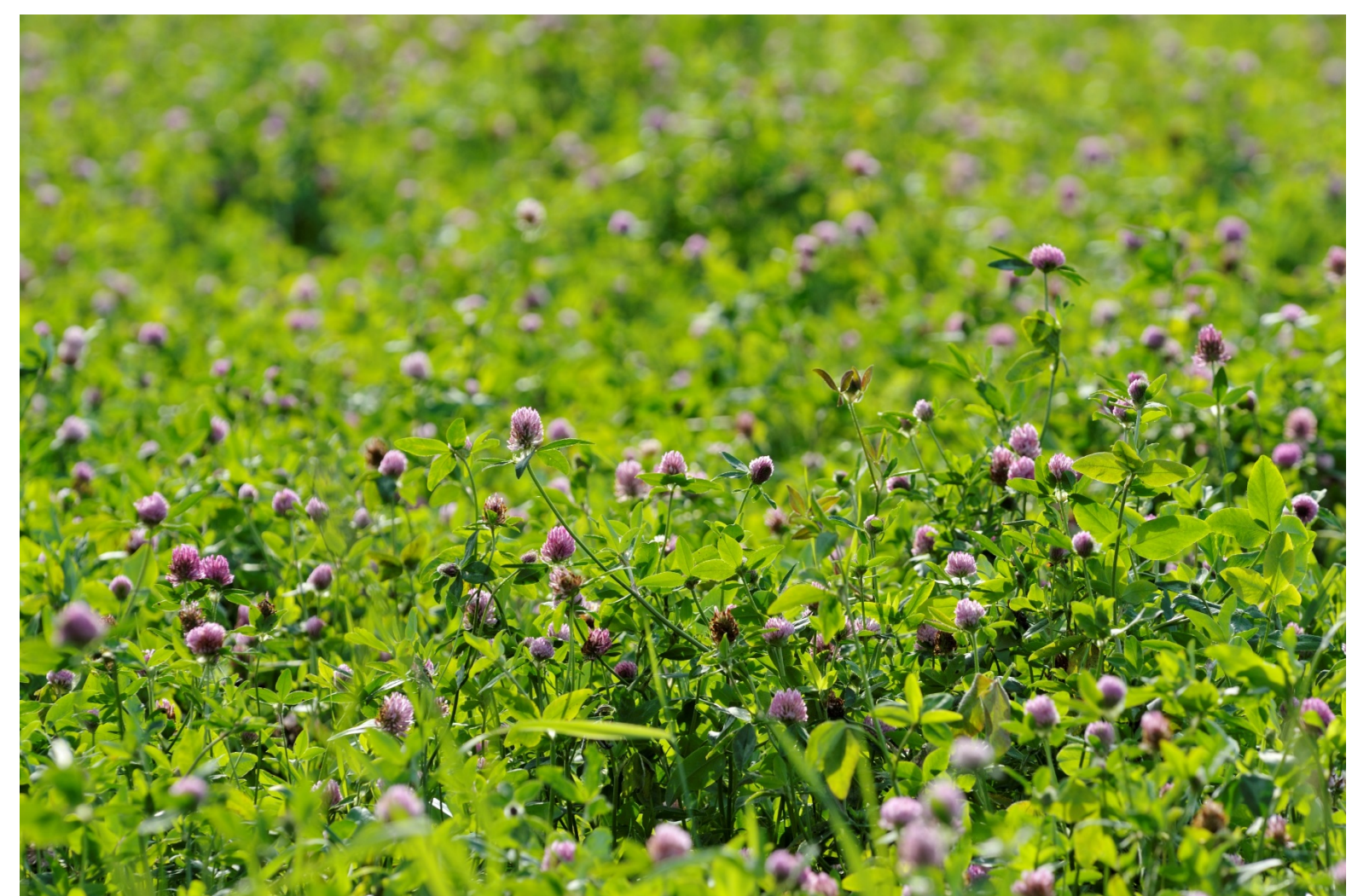
Peitekasvit kylvetään sadonkorjuun jälkeen. Ne voivat kasvaa myös riviväleillä samaan aikaan satotokasvin kanssa.

Hyötyjä kasvipeitteisyydestä:

- Typpihuuhtoutuma vähenee pelloilta kerääjäkasvin sitoessa maaperän liukoisia ravinteita pääkasvin sadonkorjuun jälkeen. Typen huuhtoutuminen jää sitä pienemmäksi, mitä pitemmän ajan vuodesta maa on elävän kasvillisuuden peitossa.
- Kerääjäkasveista mm. apilat sitovat ilmakehän typpeä maaperään, jolloin muusta typpilannoituksesta voidaan säästää.
- Varsinkin peitekasvit suojaavat pellon pintaa eroosiolta sekä parantavat maan mururakennetta ja multavuutta.
- Aluskasvit ehkäisevät rikkakasvien kasvua, koska tiheämmän kasvuston vuoksi rikkakasvien elintilaa pienenee. Samalla torjunta-aineiden tarve vähenee.

Haittana aluskasvien käytössä voi olla satokasvin korjaamisajankohdan myöhästyminen sekä sadon alentuminen.

Viljelytekniikka ei muutu vaikka aluskasvit otetaan viljelyyn. Aluskasvin siemen voidaan sekoittaa pääkasvin siemenen joukkoon tai kylvää erikseen pääkasvin kylvämisen jälkeen. Valmiiseen kasvustoon aluskasvin siemenet voidaan kylvää hajakylvönä sekä rikkakasviäestyksen yhteydessä. Kerääjäkasvilla ei saa perustaa monivuotisia- tai viherlannoitusnurmia, eikä kasvustoa saa erikseen lannoittaa.



Kuva: MMM / Mavi, Martina Motzbäuchel

Kasvilaji	Ilmasta sidotun typen määrä kg N/ha v
Apilanurmet	50-200
Virnakasvustot	50-120
Härkäpapu	50-100
Herne	40-80

Taulukko: Kasvilajien sitoman typenmäärä ilmasta

Lisätietoja:

<http://maatila2020.savonia.fi>

<http://www.ymparisto.fi/tehoplus>

TEHO-hankkeen julkaisuja 4/2011:

Kerääjäkasvit – tutkimuksesta käytäntöön



Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin